

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekah, četrtekah in sobotah. Zjutraj izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večer pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . f. — 20, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.60 „ „ „ „ . . . 4.80 za pol leta . . . 5. — „ „ „ „ . . . 8. — za vsa leta . . . 10. — „ „ „ „ . . . 16. — Na naročbe brez priloge naročnine se ne jemlje ozir.
 Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 n. v. izven Trsta po 3 n. v. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 n. v. izven Trsta 5 n. v.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se račun po tarifu v petju; za naslove z dobolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtina in javna hvala, da mači oglašit. itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vraščajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema uredništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odprta reklamacije se prosto postojne.

„V edinosti je moč!“

Javni shod v Baderni

mestno občino porečke.

Poslanec dr. Laginja je prijavil oblasti, da hoče v nedeljo dne 10. februvarja ob 9. uri popoldne prirediti javen shod v Baderni, ne daleč od Poreča. Še le dan popred je razglasil tudi tiskani poziv v objavo, da bode na tem shodu govoril o o gospodarskih razmerah, poslanec Spičič pa o političnih pravicah naroda. Vreme je bilo tudi dne 10. februvarja še vedno nepovoljno, toda junaški hrvaški narod je pokazal vzlic temu, da se ne boji ni vremena ni česa drugega, ko se mu nudi prilika, da vidi in čuje branitelje in zagovornike svojih pravic.

Že okolo poludne dospelo je ljudij od vseh strani in vsi došli so zadrževali, da pride mnogo naroda. In res, zbralo se je mnogo naroda. Od poludne naprej prihajali so ljudje po vseh cestah, ki se križajo v Baderni, selu s krasno lego in razsežnim razgledom. Došlo je ljudij iz vseh sel občine porečke, višnjanske, vrsarske, motovunske, tinjanske in pazinske. Nekoji so prišli od dalje 4 do 5 ur hoda.

Ako štejeemo nizko, nagromadilo se je najmanje dva tisoč ljudij. Kdor se hoče uveriti o tem, naj le premeri prostore „Vinarske zadruge“, v katerih se je vršil shod; naj le proračuna, za koliko ljudi je prostora v tej zgradbi, in prepriča se, da ne pretirujemo. In ti veliki prostori so bili polni, glava pri glavi. Zborovalci so bili uprav stisnjeni jeden pri drugem.

Točno ob 9. uri došla sta poslanca, spremljana po tamošnjem župniku in mnogih drugih. Kakor že medpotoma pozdravila ju je tudi tu množica navdušeno.

Zborovanje je otvoril poslanec dr. Laginja kot sklicatelj shoda. Zahvalivši se narodu, ki se je v tolikem številu odzval njegova poziva, predlagal je predsednikom župnika, velezaslužnega gospoda Gorca, uzornega duhovnika in rodoljuba. Ta predlog je bil vsprejet glasnim odobravanjem. Zahvalivši se na izkazanem zaupanju je izvoljeni predsednik pozdravil zborovalce predstavivši oba poslanca, na kar so zaorili burni živokliki po vsem prostoru. Na to pa je predstavil vladnega zastopnika, ces. kr. namestniškega koncipijenta dra. viteza Franka, kojega so zborovalci pozdravili pristojno.

Zatem je pozval dra. Laginjo kot zastopnika kmečkih občin spahskih okrajev Istre, da spregovori do volitev in drugih navzočih.

Dr. Laginja, oduševljeno pozdravljen, je govoril najprej o koristi shodov. Ako bi hotel govoriti do vsakega posamičnika le po četrt ure, trebalo bi mu v to najmanje dva tisoč četrt ur ali 500 ur. Tako pa more povedati vsem hkratu in vsi ti, ki so čuli nje-

gove besede, morejo zopet pripovedovati svojim drugom, ki niso navzoči, kaj so videli in čuli. Omenjal je nadalje, kako se obrekujeta on in njegov tovariš, da sta siromaka in kot taka da ne moreta pomagati narodu. Govornik ne taj, da je siromak in od siromašnih roditeljev, ki mu nista ostavila drugega, nego nauke in vzgojo; toda uprav zato, ker je izšel iz siromašnih kmečkih roditeljev, ve najbolje, kje tišči siromaka, in ima več srca zanj, nego drugi. Pa tudi če je siromak, ve vendar iskati načinov, da pomaga ljudstvu z denarjem bolj, nego katerikoli bogataš. Po njegovih rokah razposodilo se je ljudem v minolem letu preko 50 tisoč goldinarjev. To je storila posojilnica v Pulji, kateri je on predsednik. S tem je dokazana potreba in korist posojilnic. Ona v Pulji ne more zmagati, da bi zadovoljila vsem, ki prosijo za posojilo; ako bi jih bilo več v raznih okrajih, pomagali bi lahko mnogo več. A tudi ljudje sami bi si morali pomagati z ustrojenjem manjih posojilnic med seboj.

Kdor ima preveč denarja, naj ga ulož, da ga tem lažje more dobiti oni, ki potrebuje denarja. Tudi sami med seboj bi se morali ljudje podpirati, kakor pravi bratje.

Govornik je prešel na to k vinarskim zadrugam. Dosedaj imamo jedno v Pulji, ki ima tri kleti. Po istej in nje posredovanju poznajo sedaj bolj isterska vina po drugih hrvaških zemljah, na Kranjskem in Českem. Tu pa je zopet kriva klavzula o carini na vino, da se naša vina sedaj težje prodajajo. Zato pa treba zahtevati od vlade, da na kateri drugi način odškoduje narod, a narod bi moral osnovljati manje vinarske zadruge, da bode prodajal svoje vino tem lažje in nepokvarjeno. Vinarski zadrugi je sedaj tudi c. kr. vlada dovolila podporo. Da take podpore ni dajala že popred, je vzrok ta, ker ni poznala naših potreb; odkar pa sta on in njegov tovariš Spičič na Dunaju, poznajo gori vse naše potrebe; in vlada je previdela in vidi, da treba priskočiti v pomoč tudi nam. In to stori vlada gotovo, samo da je narod složen ter da stoji vsikdar za onimi poslanci, ki se zavzmljejo za njegovo dobro.

Govornik je omenjal na to zemljske odveze (ezoner), ki je toli silno tiščala ljudstvo po mnogih okrajih Istre. Dolga na zemljski odvezi pri pojedincih bilo je preko štiri sto tisoč goldinarjev; ako ta dolg razdelimo enakomerno na vse prebivalce Istre, dobili bi na vsako glavo po priliki po jeden goldinar in pol. Ako pa pomislimo, da ta dolg ni spadal na vse, ampak le na najsiromašnejše družine ter da ga je mora plačevati samo gospodar vsake družine, potem se-le vemo, da je bila to prava mōra, ki je tiščala naš narod.

„To ti je ubožica, da se je Bog vsmilil! Mati jej je umrla za naduho in potem je revše ostalo samo na sveti. Lepa je bila, najlepša v vasi, a tenka in nežna, kakor kaka gospodična. In glej no, to je bila za njo nesreča! — Sama je šivala v tisti nizki izbiči doli pri usnarji in k njej je zahajal Žontov Tonejec, ki je bil najbrhkejši in najponosnejši fant v vasi. In glej no, kaj bi ti pravila! Saj veš, mlada kri! Najprej pod okno, potem v vežo, potem v izbo, v nedeljo na ples v gostilno, po noči pozno domov . . . glej no, saj veš, mlada kri! — Ubožica se je mučila do zadnjega za vsakdanji kruhek; niti sestra, niti teta je nista hoteli več poznati; potem pa je legla in jaz sem jej pomagala v najtežji uri. — Fantiček je bil, ravno tako bel in nežen kot njegova bleda mamica, samo oči je imel plave kot oče. In glej no, zadelo jo je še hujše; Žontov Tonejec je par dni po njenem porodu izginil —

Hvala Bogu, tudi zemljski odvezi je odzvonilo. Pred malo dnevi je prijavil finančni minister, da je c. kr. vlada na Dunaju pri volji brisati ta dolg tako, kakor so predlagali naši slovenski in hrvaški poslanci že deset let in kakor je lani predlagal ves deželni zbor.

Koncem je še omenjal gospod poslanec Laginja, kako je naš narod uzorno miren, ako ga nikdo ne izzivlje, in da mu tedaj ne treba niti orožnikov niti nikogar drugega za vzdrževanje miru in reda. Uverjen je, da se tudi današnji, toli mnogobrojni shod razide v miru in da pokažemo tudi o tej priliki svojo treznost in svoje moštvo.

Govor dra. Laginje je bil čisto pretrgan po najživejšem odobravanju po vsej skupščini. Predsednik se mu je zahvalil na govoru in na pouku, kar je odobral shod oduševljeno. Na to pa je pozval poslanca Spičiča, da po programu shoda spregovori o političnih pravicah naroda.

(Konec prih.)

Politiške vesti.

Deželni zbori. V predčerašnji seji deželnega zbora dalmatinskega vsprejeli so predlog, da se v navtiške šole uvede hrvaški neni jezik, italijansčina pa kot obvezni predmet. Za predlog so glasovali tudi srbski poslanci, kar daje laškim listom povod, da se jeze nad poslednjimi. V tej seji je prijavil tudi predsednik, da mu je došla iz Cap Martina brzojavka, s katero se Njegovo Veličanstvo zahvaljuje na izjavi udanosti deželnega zbora. S to sejo se je zaključil deželni zbor dalmatinski.

V predčerašnji seji deželnega zbora češkega je poslanec Črnohorski y ludo napadal vlado in plemstvo. Veleposestnikom je zaklical: Vi nimate nikakega vzroka biti ponosni na svoje naslove; poznajam pometalca, ki je vsaj tako plemenit kakor vi. Tudi posl. dr. Gregr je govoril jako ostro. Rekel je: Ako pride do zveze med liberalnimi in konservativnimi veleposestniki, potem ne bode mogoče deželni maršal iz te zveze, ki bi mogel vzdrževati red v deželnem zboru, kajti Mladočehi že najdejo sredstva, da onemogočijo vsakršno parlamentarno razpravljanje. Govornik je rekel, da grof Thum kot namestnik znači neprestano izzivljanje naroda češkega. Deželni maršal je posegel govorniku v besedo, da ne more dovoliti, da se dostojanstvenika, imenovana po cesarju, zasramuje z besedo „izzivljanje“; radi te besede mora pozvati govornika na red. Na to je vskliknil govornik: Vi dá, ali narod češki me ne pozove na red!

Nemška sodba o slovenskih zahtevah. Izstop slovenskih poslancev iz dežel-

rekli so, da ga je oče tako mučil, da je pobegnul v Ameriko — in ona je ostala sama. Skrbeti za se, za fantička, — to ni bilo lahko. Revše je šivala po dnevi in po noči, dokler ni obolelo in leglo. Saj ni bila potem nič več zdrava. Tako sibka je bila. — Hodila sem k njej ter jej stregla; — no, fantiček je moral umreti, ko mu ni imela mati dati nobenega mleka. Glej no, bil je pač materin sinček, slab in zanikern, a lep kot angeljček! — Ker pa tudi njej ni bilo nič bolje, vzela sem jo k sebi, — ranjka njena mati mi je dala marsikak polič moke in marsikak lonec masti in masla, — glej no, vse se povračuje na sveti! — In sedaj leži pri meni že pol leta in stoka in joka, — revše je jetično! — Pa glej no, to je moja bajta!

Odprla je široka, a nizka lesena vrata ter me peljala skozi sajasto vežo v „hišo“. Tam v kotu je stala okorna kmetjska

nega zbora štajerskega je provzročil veliko senzacijo, zlasti pa je spravil v veliko zadrego nemškoliberalne hinavce. Na jedni strani bitu poslednji radi zagovarjali vlado — in sicer v eminentnem interesu svoje lastne stranke, ker dobro vedo, da s koncem sedanjega sistema bode konec tudi njihovi glori, — katera je postavila v proračun potrebno svoto za „slovenski“ gimnazij v Celju; na drugi strani pa jih sili strah pred voliči, da v narodni nestrpnosti kar tekmujejo z nemškonalionalnimi srditeži. V tej zadregi jim je seveda silno neljub vsaki dogodek, o katerem se boje, da utegne pretresti sestav te ljube koalicije. Tako je tudi izstop slovenskih poslancev štajerskih iz deželnega zbora močno ozlovoljil glavno glasilo nemških liberalcev, tako, da je pošteno oštele nas Slovence, češ, da stavimo pretirane zahteve, potem pa tudi vlado, češ, da preveč povpspejuje te zahteve. Na te izbruhe lahko razumljive nevolje lista „Neue Fr. Presse“ odgovarja konservativni „Vaterland“: Te „posebne želje“ Slovencev obstoje, kakor znano, v tem, da zahtevajo odločno, naj se pošteva njih narodnost in njih jezik, kakor je zajamčeno v zakonih. Dotične naredbe vlade ne datujejo iz dobe obstanka koalicije, ampak od davna popred, odgovarjajo obstoječim zakonom in zahtevam urejene uprave, in jih je možno pobijati le se stališča narodne prevzetnosti in nestrpnosti. Smešno je, ako bi hoteli tu govoriti o kaki slabosti vlade v prilog Slovcem. Vlada vrši le jednostavno svojo dolžnost, ako spolnjuje popred dane obljube ter izvaja zakone. Ne Slovenci hočejo z abstenzijo prikljubovati slovenski gimnazij v Celju, ampak nemškonalionalna struja v liberalni stranki hoče prikljubovati, da se izbrise svota, že postavljena v proračun, za upoštevane slovenske večine gimnazijcev v Celju. Kakor v Istri Italjani, tako tudi nemški nacionalci na Štajerskem nočejo pripoznati po državnih temeljnih zakonih pripoznanih pravic Slovanov. Zato smo po vsej pravici govorili o žalostnem posnemanju istrskega vzgleda na Štajerskem. Kdor se obrača od koalicije, ker ista ne dopušča nestrpnosti, taisti ni nikdar pripadal koaliciji v resnici, ampak le navidezno*.

Tako je pisalo te dni glavno glasilo nemških koalirancev. Na ta izvajanja treba obširnejšega odgovora, za danes pa konstatujemo le to, kar je konstatoval tudi „Vaterland“: da Slovenci zahtevamo le toliko, kolikor nam je zajamčeno v temeljnih zakonih!

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“ bode imel svojo sejo prihodnjo nedeljo dne

postelj; slama je gledala izpod samodelne rjuhe in tenka, pisana odeja je pokrivala bolnico, ki je ležala vznak s pritožujenimi suhimi koleni.

Pristopil sem bližje; obraz jej je zakrivala redka tanjšica, braneča jo pred rojem muh, ki se je poganjal po „hiši“.

Babica je spregovorila s tihim glasom: „Glej no, pripeljala sem ti dohtarja!“ — ter jej odgrnila obraz.

„Francika!“ —

„Francek!“ —

Hkratu sva vzkliknila osupla; temno rujave oči, ki so tičale globoko pod čelom, je upirala v me tako bolestno, a vendar tako zaupno. Suh in upal je bil njen snežno beli obrazek. Počasi je prišla izpod odeje njena rokica, katero mi je molče ponudila v pozdrav: bila je sama kost in koža.

(Konec prih.)

PODLISTEK.

Gradišcarjeva Francika.

(Izr. norelica).

„Ne zamerite, mati — že dvanajst let nisem bil doma, stari ste in nihče se ne brani denarja, zato . . .“

„Glej no, tak si kot tvoj ranjki gospod papa! — A ti si dohtar in prosila bi te nekaj, da bi mi storil zastoj.“

„Ej, mati, vam zmeraj vse zastoj!“

„Glej no, pri meni leži neka ubožica že pol leta . . . vsaki čas mora izdihnuti, a še vedno upa, da jej more zdravnik pomoči, če bi ga imela s čim plačati. Glej no, zvedela sem, da si prišel k logarju in si precej mislila: Francika poprosim, da jo vsaj potolaži!“

„Prav, mati, pa zakaj niste prišli prej po me? — Kar pojva!“

In šla sva; drobnih korakov hita je poleg mene stara ženičica ter mi zgovorno pripovedovala:

17. t. m. ob 9¹/₂ uri predpoludne v prostorih „Del. podp. društva“. Gg. odborniki in njihovi namestniki so ujudno vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo te seje.

Občni zbor moške podružnice sv. Cirila in Metodja v Trstu vršil se bo v nedeljo dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih „Delalskega podpornega društva“ (Via Molin piccolo) s sledečim vspeledom: 1. Nagovor društvenega predsednika. 2. poročilo tajnikovo. 3. Poročilo denarničarjev. 4. Poročilo revizorjev. 5. Event. predlogi in interelacije društvenikov. 6. Volitev novega odbora. 7. Vsprejemanje novih članov.

Nj. Vel. cesar na Francoskem. Naš cesar in kralj dospel je dne 12. t. m. ob 10. uri 60 min. s posebnim vlakom v Mentono. Na kolodvoru pričakovala je visokega svojega soproga Nj. Vel. cesarica Elizabeta; zbrali so se tam s prefektom na čelu predstojniki civilnih oblastnij in se poklonili Nj. Veličanstvu. Cesar je objel in večkrat poljubil cesarico, potem se je odpeljal z njo v odprtem vozu v Cap Saint Martin. Ob poti stala je ogromna množica ljudstva, ki je spoštljivo pozdravljala Nj. Veličanstvi. — Predsednik francoske republike, Faure, pozdravil je cesarja Frana Josipa brzojavnim potom z „dobro došel“ na francoski zemlji, poklonil se cesarici, ter zagotovil cesarja odkritosrčnega prijateljstva. Cesar zahvalil se je na tem pozdravu tudi brzojavnim potom, naglašaje, da se On in cesarica z veseljem vračata na Francosko. O zaključku Svoje brzojavke zagotavlja predsednika francoske republike Svojega spoštovanja in prijateljstva.

To so možje! Da, to so možje, ti naši Lahoni, da se jih Bog usmili! Kdor jih opazuje sedaj, izgubiti mora slednjo iskrico spoštovanja do takih ljudi. Najprej so prisilili vlado, da je razpustila deželni zbor isteraki, in sicer s tem, da so nečuvno žalili vladnega zastopnika, da so z nogami teptali avtoriteto vlade, da so kršili obstoječe zakone: sedaj pa kličejo — isto vlado na pomoč. Človek bi vendar mislil, da je italijanska stranka baš zato povocirala vlado, da pri novih volitvah pokaže istej svojo lastno veljavo ter da iz lastne moči priredi manifestacijo proti postopanju vlade. Kaj še! „Il Piccolo“ z dne 12. februarja prosil za božjo voljo vladne organe, naj z vsemi sredstvi, koje imajo na razpolago, preprečijo se slovenske strani za pričetno agitacijo! To so junaki: vrgli so na svoji „italijanski zemlji“ puško v koruzo, še predno se je začela bitka, in pričakuje pomoči in rešitve od — „predpostavljenih oblasti“!! Čudno: pred par dnevi še pisali so o „popolnem fiascu“ po Spinciču in Laginji prirejenih volilskih shodov, katerih se je udeležilo — tako je zatrdil „Il Piccolo“ — le po kakih 50 bab in otrok, a danes kličejo ves vladni aparat na pomoč — proti tem babam in otrokom. Ali gospóda res ne slutijo, kako neizrečeno smešni postajajo?! Najprvo so se pokazali brutalne, to je bilo še manje zlo, a sedaj so se pokazali tudi strahopetce, to pa je že skrajno zlo! Tu ima sedaj vlada in ima ves svet sijajen dokaz, s kake vrste ljudmi imamo tu posla, z ljudmi, pri katerih bi zastoj iskali zaresnosti.

A po našem mnenju mora haeti tudi železno čelo oni, ki se ne sramuje klicati na pomoč uprav tistega, kojega je ravno kar razžalil na nečuvn način ter mu kazal divjim zasmehovanjem prag „svoje“ hiše. Gospóda so kričali, dokler se jim ni bilo ničesar bati, sedaj pa, ko treba stopiti v zaresen boj, bi hoteli, da delajo zanje — drugi!! Stranka, ki kliče vlado na pomoč že ob prvem volilskem shodu nasprotnikov, taka stranka ne zasluži, da bi jo poštevati kot zaresno, kajti pripoznala je na svečan način, da nima nikake zaslombe v ljudstvu, ampak da se vzdružuje le nasilstvom in umetnimi sredstvi: pripoznala je svojo onemoglost in svojo — sramoto.

In tako ne moremo tudi mi reči družega, nego: sram jih bilo!

Ples pekovskih pomočnikov bude v redutni dvorani gledališča Rossetti danes dne 14. t. m., in ne 16. kakor je bilo po pomoti naznanjeno v „Edinosti“.

Statistika tržaška. V tednu od 3. do 9. t. m. porodilo se je v tržaški občini 121 otrok (58 moških in 63 ženskih); poleg teh bilo jih je 5 mrtvorojenih, Umrlo je 114 oseb

(58 moških in 56 ženskih). V razmerju na št. prebivalstva pride 35-61 mrličev na vsakih 1000 duš. — Zdravniško poročilo navaja med vzroki smrti: 1 slučaj škrlatica, 8 slučajev dávice, 1 sl. porodniške mrzlice, 16 sl. jetike, 26 sl. vnetja sopnih organov, 2 sl. kápi in 2 sl. nenadne smrti.

Vsa vas prodana zaradi davka. V davčnih občinah Buče in Podgorje prodali so zaradi dolga na davku 26 posestev. Ta posestva kupil je finančni erar. Na dolgu bili so posestniki 22.370 gl. davka.

Zapuščina Massone. Mnogo bode še pravljanja, predno dobijo tržaški dobrotvorni zavodi zapuščino Genoveškega čudaka Massone. Nastopila je namreč nova „pretendentinja“ in ta je: gospa Klelija Rossi, pokojnikova sestra. Ako bi se namreč oporka zapustnika Alerama Massona proglasila kot neveljavna, a bi se priznalo, da je Massone umrl kot avstrijsk podanik, bila bi po avstrijskih zakonih glavna dedinja baš pokojnikova sestra, omenjena Klelija Rossi. Ta gospa dala je proceniti bratovo zapuščino. Cenili so zapuščino v vrednostnih papirjih (premičnine) na 600.000 lir in nepremičnine na 500.000 lir. Pokojnikov sin, slikar, nastanil se je med tem mirno kot „pravi dedič“ v očetovi palači. Kdo ga iztira iz posesti?

„Mednarodni“ lopovi. Minoli torek prijeli so v Monakovem (Bavarska) na zahtevanje tržaške policije nekega Nikolaja Paremousiana. O tem „junaku“ poročajo: Paremousian (Grk) je poznan kot jeden najprebrisanejših tatov. Mesto Tržaško „počastil“ je večkrat, večasih celo na daljšo dobo s svojim obiskom. Tu je stanoval skupno s Papankosto v ulici Valdirivo št. 15. Obleden bil je vedno zelo elegantno; obiskoval je razne kavarne, najraje kavarno „Adriatico“. Trdijo, da je osebna zasluga tukajšnjega policijskega ravnatelja, dvornega svetovalca G. Tschernka, da so prijeli Paremousiana, kajti G. Tschernko je osebno vodil zasledovanje, katera so bila poverjena polic. ofc. G. Tizu. Zanimivo je, da je pripravilo neko pismo policijo na sled Paremousianu. Dokazano je že, da je bil isti Paremousiano duša in načelnik tatinske „zveze“. — O zaprtih lopovih poročajo iz Budimpešte, da se obtožno gradivo kupiči na neverjeten način. Dokazano je, da so imeli lopovi sokrivce in zaveznike celo v Levanti. Budimpeštanska policija prosila je tamošnje državno pravdnštvo dovoljenja, da sme zaprete tri tatove pridržati še 30 dni v policijskem zaporu, da more poizvedeti o sokrivcih. Državno pravdnštvo je dovolilo to.

O zaprtem Vladimírju Ristiću smo doznali, da isti ni bil pobočnik kneza Nikole Črnogorskega, ampak da je služil istemu knezu le kot ordonančni častnik. Vladimír Ristić pa danes nima niti te časti več; na Cetinju pa ni bil že več nego jedno leto.

Izginil parnik. Te dni sporočili smo pod tem zaglavjem, da je parnik „Gascogne“ francoske parobrodne družbe „Compagnie transatlantique“ odplul dne 26. januarja t. l. iz Havra ter da bi bil moral isti parnik dospeti v Novi York že dne 3. t. m. Parnik „Gascogne“ ne le ni dospel v Novi York o določenih dóbi, ampak tudi iz drugih pristanišč ni bilo nikakega glasu o njem. Opravičena je bila torej bojazen, da se je „Gascogne“ potopil. Dne 12. t. m. pa je došlo v Pariz družbi „Transatlantique“ veselo poročilo, da je „Gascogne“ istega dne dospel v Novi York. Brzojavna vest pa ne pove, kaj je bil vzrok temu zakašnjenju. Sodi se, da se je parniku pokvaril stroj in da so ga protivni tóki vodá in vetrovi zamesli daleč od plovitbene črte. Poročilo naglašá, da je na parniku vse zdravo. To vest dalo je parobrodno društvo takoj pritepiti pri urodu v svoje uradnje ter jo razglasiti po časopisih. Marsikomur odvzvali se je težek kamen od srca, ko je že mislil, da mu je koja draga, na „Gascogni“ vkrcana oseba poginila, a v veliko radost je začul, da je parnik vendar dospel na določen kraj.

Morilec dr. Rothziegla. Solicitor Eichinger priznal je vendar, da je umoril dr. Rothziegla premisslveno ter da se je dolgo časa že pripravljal na ta umor. Obstal je tudi, da je hotel oropati dr. Rothziegla. Nadalje je priznal, da si je napravil že zdavnja podoben načrt, po katerem se je hotel braniti, da bi zavedel sodišče na krivo sled. Res se je pričel izgovarjati po svojem načrtu, toda preiskovalni sodnik ga je spravil

s spretnimi vprašanji v taka protislovja, da je morilec konečno moral obstati resnico.

Policijko. 31letnega težaka Ivana S. iz Trsta, pristojenega v Sežano, stanujočega v ulici del Veltro, zaprli so ker je razgrajal na svojem stanovanju ter se nevarno pretil lastni svoji materi. — Nepoznan tat vtihotapil se je v odprto stanovanje udove Karoline Sustersiě v ulici Giulia št. 2, ter odnesel svetiljko za petrolej. — 60letnega brezposelnega dninarja Josipa M. iz Trsta zaprli so, ker je prosjačl v ulici Ginlia.

Koledar, Danes (14.): Zdravko (Valentin), mučenec; Zojil, spoznovalec. — Jutri (15.): Favstin in Jovita, mučenca. — Polna luna. — Soince izide ob 7. uri 10 min., zatonil ob 5. uri 18 min. — Toplota večerj: ob 7. uri jutraj 2-8 stop., ob 2 pop. 6-5 stopinj.

Ruska izložba tiskarstva.

Ravno za štirinajst dni, tedaj 27. (15.) febr. t. leta odpre se tu „Prva vsruska izložba tiskarstva“, pri kateri morejo sodelovati tudi izlagatelji inozemstva.

Kolikor mi je znano, prispelo je že mnogo prijav iz zapadne Evrope in Amerike, ali ni nijedna prijava od Slovanov iz inozemstva!

Knjige in novine so najverneje merilo razvitka in prosvete; rati tega je razstava tiskarstva brezdvomno v prvem redu kulturno-svetovna, pa bode pred „sovremenci“ smešno a v zgodovini sramotno, ako se od več nego 500 inozemskih slovanskih perijodičnih izdanj baš niti jedno ne pojavi na tej kulturne slavnosti Rusije. Tu na razstavi ponudi se raznim slovanskim narodom lepa prilika, da dajo o sebi glasa pred stotinami najobraznejših in prvih ruskih učenjakov, ki za gotovo to razstavo posetijo v onih 4 ali 5 mesecih, kar bode odprta.

Da po slabih svojih silah tudi jaz nekaj doprinesem obcej slovanskej kulturne razstavi, odločil sem, da izložim svojo zbirko slovanskih novin, ki pa ni iz daleka ni popolna, ne nova.

Bilo bi mnogo bolje, ako možno, da se popolnoma izloži vse „sovremeno“ tiskarstvo slovansko, urejeno po jezikih in strokah. V to svrhu prosim odločno vse gospode izdajatelje in urednike poljskih, čeških, slovenskih, lužičkih, slovaških, hrvatskih srbskih, bolgarskih in maloruskih novin, brez razlike smer in strok, da mi priporočenim ovitkom pošljejo takoj, ko to preberejo, po 2 iztisa svojih, ako možno 1. številko za leto 1895.

Vsakemu, ki mi pošlje svoja izdanja, odpošljem za časa sestavni katalog „sovremenege“ slovanskega tiskarstva, ali mu plačam na željo vrednost poslanih izdanj.

Prosim vse dnevne slovanske novine, da prevedejo in uvrstijo ta moj poziv.

Kronoslav Heruc

Adresa: Petrograd, Gusev pereulok 4.

Najnovejše vesti.

Gorica 13. Današnja seja deželnega zbora ni bila sklepčna, ker se je niso udeležili slovenski poslanci. Pogajanja med slovenskim in italijanskim klubom so se razbila. Deželni glavar je izjavil, da ne more otvoriti seje, na kar mu je dr. Payer v imenu italijanskih poslancev izročil pismen protest proti postopanju slovenskih poslancev. Na podlagi Najvišjega ukaza, prijavljenega po vladnem zastopniku, objavi deželni glavar poslancem pismeno, da je deželni zbor zaključen.

Bregenz 13. Deželni zbor predarlski je vsprejel brambovsko predlogo, kakor jo je sklenil deželni zbor tirolski, le z nekimi dostavkom k § 13.

Benetke 13. Večerj je umrla tu na oslabiljenju mati kneza Črnogorskega.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.52-6.53 Pšenica za jesen 1895 6.91 do 6.93 Oves za spomlad 6.04-6.05 Riž nova 5.45-5.47. Koruza za maj-juni 6.23-6.25.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.50-6.55, od 79 kil. f. 6.55-6.60, od 80 kil. f. 6.60-6.65, od 81 kil. f. 6.65-6.70, od 82 kil. f. 6.75-6.80.

Ječmen 6.30-8.15; praso 6.20-6.80. Pšenica: Dobro ponudbe. povpraševanje dosti bolje. Trg neodločen. Prodalo se je 38000 mt. st. Vrme: deževno.

Praga. Neratnični sladkor za februar f. 12.02 mare 12.05¹/₂, maj 12.20, nova letina. 12.65.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst in s črnim vred. odpošljatev pecej f. 28.25-29. Febr. Avg. f. 29.50 — Concassé za februar-mare 29.50 — Četvrti za febr. 30.75. V glavah (sodih) za februar 30.75.

Havra. Kava Santos good average za februar 95.25, za juni 94.50 stalna.

Ha. mburg. Santos good average za mare 77.50 maj 76.50 september 75.50.

Dunajaka borza 13. februarja 1895

	večerj	danes
Državni dolg v papirju	101.85	102.15
„ „ v srebru	101.45	102.10
Avstrijska renta v zlatu	124.35	125.30
„ „ v krunah	99.2	97.30
Kreditne šekije	414	415
London 10 Let.	134.55	134.40
Napoleoni	9.84 ¹ / ₂	9.84 ¹ / ₂
100 mark	60.76	60.72 ¹ / ₂
100 italj. lir	46.80	46.85

Razpis službe.

Pri okrajni bolniški blagajni v Nabrežini ima se namestiti s 1. majem t. l. blagajnični zdravnik za letno plačo 1000 glđ. in s potnim pavšalom 200 glđ., skupaj 1200 glđ.

Blagajnični zdravnik mora biti zmožen slovenskega in italijanskega jezika in držati domačo lekarno s potrebnimi zdravili; prostor in potrebne utenzilije za to preskrbi brezplačno okrajna bolniška blagajna.

Za sedaj se namesti blagajnični zdravnik za dobo 2 let s trimesečno medsebojno odpovedjo.

Ako bi blagajnični zdravnik preokrhoval tudi službo občinskega zdravnika, namreč ogled mrtvih in mesa, lečenje siromakov v občini in sploh saniterne agende v občini, dobi od Nabrežinske občine nagrado v letnem znesku 350 glđ.

Prosilci imajo odposlati dotične prošnje s potrebnimi prilogami vred do najdalje 15. marca t. l. podpisani bolniški blagajni.

V Nabrežini, 8. februarja 1895.

Okrajna bolniška blagajna.

Svetilke za vsakovrstno razsvetljava

Ceniki in narisi na zahtev.

Brezplačno in poštnine prosto.

R. DITMAR, TRST
Piazza Ponterosso 6.

Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA
(po domače „Pri Prvačkovcu“)
v Trstu,
ulica Solitario št. 12
toči kolikor v gostini, tolikor pri veseljih v sokolski telovadnici, vedno le pristna vipavska, Prvaška in kraška be'a in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah, in modro frankinjo, vsaka steklenica drži 1 liter in velja 60 noré. — Postrežba je poštna, cena smerná. Kuhinja je preskrbljena s točnimi, toplimi in mrlimi jedili.
Priporočá se tojakom v Trstu in s deželo. Toči vino tudi družinam 4 več. ceneje, ako se odzame najmanj 5 litrov.

Svetilke za vsakovrstno razsvetljava

CENIKI IN NARISI NA ZAHTEV

BREZPLAČNO in POSTNINE PROSTO

R. Ditmar, Trst
Piazza Ponterosso 6.